

Τραπ. Χαλδ.) Σῦρ.: *Γαλατώνω τὰ κορασίτας* Χαλδ. *Γαλατώνω τὴ θιβράν* (σουπάν) αὐτόθ. *Γαλαχτώνω τ' ἀλεύρι καὶ κάνω τραχανᾶ* Σῦρ. 3) Λερώνω, ρυπαίνω μὲ γάλα Κρήτ. Πόντ. (Ἀμισ. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ.): *Ἀσ' σὰ χορ-τάρᾱ ἐγαλακτῶσαν τὰ θέρᾱ μ'* (ἀπὸ τὰ χόρτα ἀλείφθησαν μὲ γάλα τὰ χέρια μου) Χαλδ. *Ἐγαλάτωσα τὰ χέρια μου καὶ βγάνουνε θρασά* (δυσοσμίαν) Κρήτ. *Ἐγαλάτωσαν τὰ λώματα τ'* (τὰ ροῦχα του) Τραπ. *Τὸ μωρὸ ἐγαλάτωσε τὰ θέρᾱ ὅτε* (τὰ χέρια του) Ὁφ. 4) Ἐπιχρίω διὰ διαλελυμένης ἀσβέστου, ἀσπρίζω, ἀσβεστῶνω Λέρ. Πάτμ. Πελοπν. (Καλάμ. Λακων. κ. ἄ.) Ρόδ. Σύμ. Χίος κ. ἄ.—Λεξ. Μπριγκ.: *Κάθε Λαμπρὴ γαλατσώνουν τὰ σπίτια* Πάτμ. 5) Ὑπορρίπτω κατ' ὀλίγον ὕδωρ εἰς τὴν ζύμην, τὴν ὁποίαν ζυμώνω Πελοπν. (Καλάβρυτ.): *Γαλαχτώνω τὸ ψωμί.* Β) Ἀμτβ. 1) Πληροῦμαι γάλακτος, ἐπὶ τῶν μαστῶν γυναικῶν καὶ ζῳῶν Κρήτ. Πελοπν. (Καλάβρυτ. Κλουτσιογ.) Πόντ. (Ἀμισ. Κερασ. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ.) Ρόδ. Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ. ἄ.: *Ἀρχινάει νὰ γαλατώνῃ ἡ γίδα Κλουτσιογ. Γαλατώνου δὲ βυζὰ τῆς* Κρήτ. *Ἐγαλάτωσε τὸ ζῷ Ὁφ. Γαλάτουσαν τὰ πράματα* Αἰτωλ. *Γαλαχτώνουν οἱ προβατίνες* Καλάβρυτ. Μετοχ. *γαλατωμένος*, ὁ ἀποδίδων πολὺ γάλα, ἐπὶ ζῳῶν Πόντ. (Χαλδ.): *Γαλατωμένον πρόβατον-χτήνον* (ἀγελάδα). Συνών. *γαλατεύω*. 2) Λαμβάνω γαλακτώδη σύστασιν, ἐπὶ τῶν σιτηρῶν πρὸ τῆς πλήρους ὀριμάνσεως καὶ στερεοποιήσεως τοῦ καρποῦ Κῶς Μακεδ. (Καταφύγ.) Πελοπν. (Καλάβρυτ. κ. ἄ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ. ἄ.—Λεξ. Αἰν.: *Γαλάτωσε τὸ σπαρτὸ* Καλάβρυτ. *Τὰ στάχυα γαλατσώνουν* Κῶς *Στάχυα γαλατσωμένα* αὐτόθ. *Τὰ στάχυα τὸν Ἀπρίλ' γαλατών'νι* Αἰτωλ. 3) Ὀριμάζω Πόντ. (Χαλδ.): *Τ' ἀχράδᾱ ἐρχίνεσαν νὰ γαλαχτών'νε.*

γαλαύτα ἡ, Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γαλευτής* ἀντὶ *γαλεύτα*. Ἡ τοῦ τόνου μετακίνησις πιθανῶς κατὰ τὸ *λεκάνη*.

Πηλίνη λεκάνη εὐρεῖα καὶ ἀβαθής. Ἐντὸς τοιούτων λεκανῶν κατανέμουν οἱ ποιμένες τὸ γάλα διὰ νὰ σχηματισθῇ ὁ ἐπίπαγος.

γαλαντίδι τό, Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γαλαύτα* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. — *ίδι*.

Πήλινον δοχεῖον χρησιμεῖον εἰς μεταφορὰν φαγητοῦ εἰς τοὺς ἔξω τοῦ χωρίου μένοντας ποιμένας.

γαλαφόρος ἐπίθ. Πόντ. (Τραπ.) — Αἰθέρου Τραγοῦ-δια τῶν Ἑλλήνων 2(1952) 294. Θηλ. *γαλαφόρα* Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γάλα* καὶ τοῦ ρ. *φέρω*. Ὁ σχηματισμὸς κατ' εὐθείαν ἐκ τῆς ὀνομαστικῆς τοῦ οὐσιαστικοῦ ἀντὶ *γαλατοφόρος*.

1) Ὁ ἔχων πολὺ γάλα καὶ συνεκδοχικῶς ὁ ἔχων στήθη μεγάλα, ἐπὶ γυναικὸς Πόντ. (Τραπ.) — Αἰθέρος ἔνθ' ἄν.: ἄσμ.

Νασὰν τὴ μάγναν ποῦ γεννᾷ τὰ τριάντα χρόνᾱ μίαν κ' εὐτάει υἱὸν Τραντέλλεον καὶ νύφην γαλαφόρον Τραπ.

Ποιὰ εἶν' σὰν τὴ μάγνα ποῦ γεννᾷ τὰ τριάντα χρόνᾱ μία καὶ κάνει γιὸ Τριαντατέλλεον καὶ νύφη γαλαφόρο; Αἰθέρος ἔνθ' ἄν. Τὸ θηλ. *Γαλαφόρα* ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς παραγωγῆς πολὺ γάλα καὶ ὡς ὄνομα ἀγελάδος Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) 2) Ὁ λευκὸς ὡς τὸ γάλα Ποντ. (Χαλδ.): ἄσμ.

Ἡδρεν ἡ ψὴ μ' ντ' ἐράευσεν, ἄρ' τὴν ἀγάπ' ντ' ἐθέλ'να, κορ'τζόπον δωδεκάχρονον κὶ ἀρχοντοφανηγμένον, τρυγόναν κατατόρνεντον, ἀσπρεσαν, γαλαφόραν

(ἀρχοντοφανηγμένον = ἔχον ἀρχοντικὴν, πλουσίαν ἐμφάνισιν) Χαλδ.

γαλαχτάκι τό, Πελοπν. (Μάν.) *γαλαχτάκ'* Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. **γαλαχτός* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. — *άκι*.

Πόα τις τῆς τάξεως τῶν καρποφυλλωδῶν (caryophyllaceae).

γαλαχτερίδι τό, Πελοπν. (Μάν.) *γαλαχτερίδ'* Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γαλαχτερός*, δι' ὃ *γαλατερός*, καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. — *ίδι*.

Ἀρνὶ τὸ ὁποῖον ἀκόμη θηλάζει. Συνών. *βυζαστάρι* 1, *βυζασταροῦδι*, *βυζασταρώνι*. Πβ. καὶ *βυζαλιχτέριν*.

γαλάχτης ὁ, Παξ.

Ἐκ τοῦ ἀμαρτ. οὐσ. *γαλαχτής* < *γαλαχτίζω*.

Τὸ ἀπόπλυμα τῆς σκάφης τοῦ ζυμώματος. Συνών. *ιδ*. ἐν λ. *γαλάτωμα* 2.

γαλάχτι τό, Ἀθῆν. Πελοπν. (Καλάβρυτ. Κορινθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. *γαλαχτίζω*.

Τὸ ὕδωρ τὸ ὁποῖον χύνεται εἰς τὴν μαλασσομένην ζύμην διὰ νὰ μαλαχθῇ κολύτερα ἐνθ' ἄν.: *Τὸ ψωμί θέλει πέντε ἔξι γαλάχτια γιὰ νὰ γένη καλὸ* Καλάβρυτ.

γαλαχτιά ἡ, Ἀνδρ. Εὐβ. (Αὐλωνάρι. Κάρυστ. Κουρ.) Κύν. Μύκ. Σῦρ. Τήν. κ. ἄ. Ἀλαχτιά Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Ἐκ τοῦ ἐπιθ. **γαλαχτός* ἢ τοῦ οὐσ. *γαλάχτι* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. — *ιά*.

1) Τὸ γαλακτόχρουν ἀπόπλυμα τῆς σκάφης τοῦ ζυμώματος Ἀνδρ. Κύν. Μύκ. Σῦρ. Τήν. κ. ἄ. Συνών. *γαλάτωμα* 1, *γαλάχτισμα* 2. β) Διάλυμα ἐν ὕδατι ἀλεύρου ἢ πιτύρων παρεχόμενον ὡς τροφή εἰς τοὺς χοίρους Ἀνδρ. Εὐβ. (Αὐλωνάρι. Κάρυστ. Κουρ.) Κύν. Τήν. γ) Μυζήθρα νωπὴ διαλυομένη εἰς ὕδωρ ψυχρὸν μετὰ ἡ ἀνευ ζαχάρεως καὶ πινομένη ὡς ποτὸν δροσιστικὸν Μύκ. 2) Διαλελυμένη εἰς ὕδωρ ἄσβεστος χρήσιμος εἰς τὸ ἄσπρισμα τοίχων καὶ ἄλλων ἐπιφανειῶν Ἀνδρ. Εὐβ. (Κάρυστ.) Νάξ. (Ἀπύρανθ.) β) Τὸ διὰ διαλελυμένης ἀσβέστου ἄσπρισμα Νάξ. (Ἀπύρανθ.) 3) Ἐπίφάνεια θαλάσσης, εἰς τὴν ὁποίαν ἐπιπλέει ἐρυθροπὸν ἀργιλλῶδες στρώμα κατόπιν χειμαρρώδους βροχῆς Σῦρ.

γαλαχτίζω πολλαχ. *γαλαχτίζον* πολλαχ. βορ. ἰδιωμ. *γαλαχτίζω* Πάρ. (Λεῦκ.) *γαλαφτίζω* Πελοπν. (Κυνουρ.) Ἀλαχτίζω Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Ὀυσαχτίζω Νάξ. (Φιλότ.) *γασαχτῶ* Νάξ. (Βόθρι.)

Ἐκ τοῦ μεταγν. *γαλακτίζω* = εἶμαι λευκὸς ὡς τὸ γάλα.

1) Ἀλείφω, ἀσπρίζω ἐπιφάνειαν δι' ἀσβέστου διαλελυμένης ἐν ὕδατι πολλαχ.: *Γαλαχτίζω τὸ σπῖτι-τὸν τοῖχο-τὴν αὐλὴν* κττ. Συνών. *ἀλείφω* Α 3, *ἀσβεστῶνω* 1, *ἀσπρίζω* Α 1, *ἀσπρογειάζω*, *χρίω*. 2) Μάσσω τὴν ζύμην ὑπορρίπτων ὕδωρ διὰ νὰ γίνῃ μαλακωτέρα καὶ κατάλληλος εἰς τὴν παρασκευὴν ἄρτων Ἀθῆν. Πελοπν. (Βυτίν. Καλάβρυτ. Κορινθ. Κυνουρ.) κ. ἄ.: *Γαλάχτισα τὸ ψωμί πέντε ἔξι χέρια* Κορινθ. *Γαλαχτίζω τὴ ζύμη γιὰ νὰ γίνῃ καλὴ* Ἀθῆν.

γαλάχτισμα τό, πολλαχ. *γαλάφτισμα* Πελοπν. (Κυνουρ.) Ἀλάχτισμα Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. *γαλαχτίζω*.

